

PLANY OGÓLNE

MRiT: nie planujemy wydłużenia terminu na sporządzenie planów ogólnych

Nie planujemy nowelizacji przepisów w zakresie wydłużenia terminu na sporządzenie planów ogólnych – poinformował wiceminister rozwoju i technologii Krzysztof Kukucki [**b. wiceprezydent Włocławka**].

Wiceszef MRiT udzielił 29 lutego br. odpowiedzi na poselską interpelację, w której przypomniał, że termin przygotowania planów ogólnych przez gminy, określony w ustawie na 1 stycznia 2026 r., jest związany z wykorzystaniem środków z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Kukucki podkreślił, że KPO stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility– RRF).

„Horyzont czasowy realizacji dokumentu zamyka się z końcem sierpnia 2026 r. Z tego względu resort nie planuje nowelizacji przepisów w zakresie wydłużenia terminu na sporządzenie planów ogólnych” – podkreślił wiceminister.

Dodał przy tym, że budżet na przygotowanie i uchwalenie planów ogólnych wynosi prawie 458 mln zł. Natomiast maksymalny poziom dofinansowania, na jakie będą mogły liczyć poszczególne gminy, został obliczony z uwzględnieniem specjalnego algorytmu.

Lista gmin wraz z maksymalną kwotą wsparcia na przygotowanie i uchwalenie planów została udostępniona na stronie resortu rozwoju.

Nabór wniosków w ramach inwestycji A1.3.1 KPO na działania w zakresie wdrożenia reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego rozpocznie się 28 marca 2024 r. i będzie prowadzony **w trybie ciągłym do 31 maja 2026 r.** Zgodnie z informacją opublikowaną na stronie MRiT efektem inwestycji ma być przyjęcie przez **minimum 80% gmin** planów ogólnych, gminnych programów rewitalizacji oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Samorządowcy oraz urbaniści od wielu miesięcy ostrzegają jednak, że z powodu braku specjalistów, niewystarczającego finansowania oraz czasochłonnych procedur konsultacji z mieszkańcami uchwalenie planów ogólnych w ustawowym terminie będzie bardzo trudne, a w niektórych przypadkach wręcz niemożliwe.

Plany ogólne wg KPO

OPIS z ZAŁĄCZNIKA do decyzji wykonawczej Rady zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. ws. zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski; 24 listopada 2023 r.; 2023/0426(NLE):

[...]

A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego

Nadrzędnym celem reformy jest stworzenie stabilnego i przewidywalnego klimatu inwestycyjnego dla sektora budowlanego, a także przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy na tereny podmiejskie, zwłaszcza największych miast. W tym celu reforma jest ukierunkowana na:

- (i) usprawnienie istniejących przepisów i poprawę ram prawnych zagospodarowania przestrzennego na szczeblu gminnym;
- (ii) ustanowienie przejrzystych i jasnych zasad zagospodarowania terenu na szczeblu gminnym, w szczególności przez zapewnienie dostępu do czytelnych, cyfrowych i rzetelnych informacji na temat zagospodarowania terenu w gminach;
- (iii) zwiększenie udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w opracowywaniu planów ogólnych gmin.

Reforma polega na przyjęciu nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ustawie:

- (i) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy;
- (ii) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowej zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez wystarczającego wyposażenia w usługi;
- (iii) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r. [kamień milowy nie został zrealizowany – ustawa weszła w życie 24 września 2023 r., bez niezbędnych aktów wykonawczych]

A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Inwestycja jest ukierunkowana na wsparcie wdrożenia nowej reformy planowania przestrzennego określonej w reformie A.1.3 komponentu A. Inwestycja jest ukierunkowana na wsparcie gmin w przygotowaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym **celem jest, aby 80 % gmin w Polsce przyjęło nowe ogólne plany zagospodarowania przestrzennego**. Inwestycja obejmuje trzy rodzaje działań:

- (i) zapewnienie wsparcia techn. przy przygotowywaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego;
- (ii) zapewnienie gminom materiałów edukacyjnych (takich jak seminaria internetowe i podręczniki);
- (iii) zapewnienie ukierunkowanych szkoleń dla planistów zaangażowanych w opracowywanie planów ogólnych w gminach w celu przeszkolenia co najmniej 1 700 pracowników.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r. [wbrew odpowiedzi MRiT na interpelację KPO nie zakłada, że wskazany w ustawie termin uchwalenia planów ogólnych – 1 stycznia 2026 – zostanie dotrzymany; KPO zakłada, że do 30 czerwca 2026 r. 80% gmin przyjmie plan ogólny !!!]

[...]

A.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

[...]

Nr porządkowy	Powiązane działania (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A12G	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym	Przepis w ustawie o planowaniu przestrzennym wskazujący na jego wejście w życie				I kw.	2023	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, na podstawie której: 1) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy; 2) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowych projektów zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez

										wystarczającego wyposażenia w usługi: 3) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.
A13G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii				III kw.	2022	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma otrzymać każda gmina na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego, o której mowa w kamieniu milowym A12G. W szczególności w dokumencie wskaże się kwotę wsparcia, która zostanie przyznana każdej gminie, oraz wyjaśni się, na jakiego rodzaju działania można wykorzystać to wsparcie. Wszystkie gminy w Polsce otrzymają wsparcie na wdrożenie tego działania. W ramach kwoty wsparcia, która ma zostać przyznana każdej gminie, uwzględni się liczbę ludności i wielkość obszaru gminy (gminy o większej gęstości zaludnienia/gminy o rozległym obszarze otrzymują większe wsparcie), uwzględniając jednocześnie szczególne potrzeby gmin.
A14G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.		Liczba	0	850	II kw.	2024	Co najmniej 850 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A15G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.		Liczba	850	1 700	II kw.	2026	Co najmniej 1 700 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A16G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	0	10	IV kw.	2024	Co najmniej 10 % gmin opracowało i przyjęło ogólny plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem określonym w nowej ustawie, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A17G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	10	80	II kw.	2026	80 % gmin opracowało i przyjęło ogólny plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem określonym w nowej ustawie, o której mowa w kamieniu milowym A12G.

PROJEKT

Stanowisko Zarządu Związku Miast Polskich w sprawie

konieczności wydłużenia terminu przyjęcia przez gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego

Zarząd Związku Miast Polskich wnioskuję o dokonanie niezbędnej i oczekiwanej przez miasta zmiany terminu przyjęcia ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego **o co najmniej jeden rok**.

1. Ustalony w KPO termin realizacji kamienia milowego w postaci reformy planowania przestrzennego **nie został dotrzymany**. Zmiany ustawy weszły w życie z półrocznym opóźnieniem (24 września 2023 r.). Nadal trwa proces wydawania aktów wykonawczych, nieodzownych do opracowania planów ogólnych. **Opóźnienie wynosi zatem co najmniej 1 rok**.
2. Harmonogram realizacji inwestycji stanowiących realizację reformy przewiduje, że do połowy 2026 r., tzn. **pół roku po upływie terminu ustawowego**, tylko **80 procent** gmin przyjmie plany ogólne.
3. Nowe rozwiązania prawne są ściśle powiązane również ze zmianami dotyczącymi planowanie rozwoju przez miasta i gminy. W dodatku zmiany w ustawie, wskazane w opisie reformy, zamieszczonym w załączniku do KPO, ustanawiają nowe, **bardzo wymagające standardy** w zakresie partycypacji interesariuszy w procesie planowania oraz w zakresie dostępu do czytelnych, cyfrowych i rzetelnych informacji na temat zagospodarowania terenu w gminach.

Powyższe argumenty jednoznacznie uzasadniają konieczność uwzględnienia naszego wniosku, który jest zbieżny z wnioskami zgłaszanymi przez miasta i gmin oraz inne zainteresowane środowiska.

Tomaszów Mazowiecki, 15 marca 2024 r.